Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directie Financiële Markten

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Ons kenmerk
2026-0000428474

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen
(geen)

Datum	23 november 2026
Betreft	Toezeggingen uit wetgevingsoverleg Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet

Geachte voorzitter,

Op 28 september 2026 vond het wetgevingsoverleg plaats over de wet tot wijziging van de Wet op het financieel toezicht, Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet handhaving consumentenbescherming en de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek ter implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2225 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten (Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet) (hierna: implementatiewet).[1] De Kamer heeft de implementatiewet op 6 oktober 2026 aangenomen.

In het wetgevingsoverleg zijn enkele zaken toegezegd aan de Kamer, waar ik in deze brief mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid op in ga. Het gaat ten eerste om een toezegging om met de Autoriteit Financiële Markten (AFM) in gesprek te gaan over enkele aan de implementatiewet gerelateerde onderwerpen. Dit overleg is met de AFM gevoerd. De volgende onderwerpen zijn aan bod gekomen en komen achtereenvolgens in deze brief aan de orde:

- Interpretatie van de AFM over de toepassing van de CCD2 op gangbare betaal- en facturatievormen
- Mogelijkheden voor coulance van de AFM in haar toezicht
- Balans tussen privacybescherming en bescherming tegen overkreditering
- Bescherming van jongvolwassenen
- Evaluatie

Daarnaast is toegezegd om de Kamer te informeren over het samenwerkingsprotocol tussen toezichthouders op incassodienstverleners.

Met deze brief geef ik tevens invulling aan de motie Van Eijk, Schonis en Ceder, die de regering verzoekt om de AFM te verzoeken richtlijnen te publiceren over de reikwijdte

[1] Kamerstukken II 2025/2026, 36924.

van het kredietregime voor gangbare betaal- en facturatievormen[2] en de motie Bushoff om leeftijd als risicofactor mee te nemen in de kredietwaardigheidsbeoordeling.[3] Ten aanzien van de motie Ceder om de AFM te verzoeken het gebruik van 'buy now, pay later'-kredieten door jongeren van 18 jaar tot en met 21 jaar actief te monitoren en hierover te rapporteren,[4] licht ik toe hoe ik daaraan invulling wil geven.

Interpretatie van de Autoriteit Financiële Markten over de toepassing van de CCD2 op gangbare betaal- en facturatievormen
De motie Van Eijk, Schonis en Ceder verzoekt de regering om de AFM te verzoeken richtlijnen te publiceren over de reikwijdte van het kredietregime voor gangbare betaal- en facturatievormen, met een concreet en limitatieve afbakening.[5] Ik heb daarnaast in het wetgevingsoverleg toegezegd dat de AFM op 20 november 2026 haar interpretatie van 'normaal handelsverkeer' publiceert.

De AFM heeft haar interpretatie over de toepassing van de richtlijn op gangbare- en facturatievormen gepubliceerd op haar website, in lijn met de toezegging die ik hierover heb gedaan en in lijn met de motie Bushoff over dit onderwerp.[6] De interpretatie heb ik als bijlage bij deze brief opgenomen. Indien marktpartijen na publicatie nog onzeker zijn of hun dienstverlening onder het toepassingsbereik van de implementatiewet valt, kunnen zij daarover juridisch advies inwinnen en contact opnemen met de AFM. Zij staat daarvoor open.

Mogelijkheden voor coulance van de AFM in haar toezicht
De deadline voor inwerkingtreding van de implementatiewet is helaas niet gehaald. Ik heb in het wetgevingsoverleg toegezegd met de AFM in gesprek te gaan over eventuele coulance in de handhaving. Met de AFM heb ik gesproken over een coulanceperiode in het toezicht, direct na inwerkingtreding.

De AFM is de bevoegde autoriteit voor handhaving van de regels uit de richtlijn, die met deze implementatiewet en onderliggende regelgeving wordt geïmplementeerd. De AFM heeft begrip voor de zorgen van de sector over de beperkte voorbereidingstijd op de nieuwe regels en is bereid om daar waar gerechtvaardigd rekening mee te houden bij de prioritering van haar toezicht. Een geheel uitstel van toezicht en handhaving is niet aan de orde, maar de AFM zal in haar toezicht rekening houden met regels die al langere tijd voorzien konden worden en regels waarbij dat niet het geval is. Regels die voorzien konden worden zijn bijvoorbeeld regels die volgen uit de richtlijn waarbij geen sprake is van invulling op nationaal niveau. Ook is van enkele nationale verplichtingen al langere tijd bekend hoe deze eruit komen te zien na implementatie. Zo heeft het kabinet reeds in het najaar van 2024 aangekondigd om leeftijdsverificatie bij het gebruik van 'koop nu, betaal later'-krediet wettelijk verplicht te gaan stellen[7] en was dit voor aanbieders van die diensten reeds een toezegging onder de Gedragscode BNPL. Ook zijn – bijvoorbeeld – de regels die vertragingskosten maximeren al langere tijd kenbaar. Bij de uitwerking van haar toezichtaanpak zal de AFM wel rekening houden met nieuwe regels die niet voldoende voorzienbaar waren. Daarbij kan de AFM meewegen in hoeverre normen voldoende duidelijk waren, voorafgaand aan het moment van inwerkingtreding. Ook waar beperkte voorzienbaarheid van een mogelijk vergunningplicht ertoe heeft geleid dat marktpartijen niet op tijd een vergunning

[2] Kamerstuk II 2026/2027, 36924, nr. 17.
[3] Kamerstuk 2026/2027, 36924, nr. 21.
[4] Kamerstuk 2026/2027, 36924, nr. 12.
[5] Kamerstuk 2026/2027, 36924, nr. 17.
[6] Kamerstuk 2026/2027, 36924, nr. 17.
[7] Kamerstuk 2024/2025, 27879, nr. 108.

hebben kunnen aanvragen, zal de AFM zich inspannen om binnen de wettelijke kaders tot een redelijke oplossing te komen. Daarbij wordt beoogd onnodige verstoring van lopende activiteiten te voorkomen, mits de betreffende kredietaanbieder onverwijld de benodigde stappen zet om alsnog een vergunning te verkrijgen en medewerking verleent aan een voortvarende afhandeling daarvan. Indien aanbieders hiermee te maken krijgen, moedigt de AFM hen aan om daarover het gesprek aan te gaan. De AFM neemt aanvragen overigens al enige tijd in behandeling, om zo op tijd vergunningen te kunnen verlenen.

In het algemeen geldt dat de AFM de keuze heeft tussen verschillende vormen van formele en informele handhaving. Waar dit passend is, zal de AFM eerst informele handhaving overwegen. Dit is afhankelijk van de aard van de overtreding en de ernst van de gevolgen maar bijvoorbeeld ook bovengenoemde voorzienbaarheid van de regels. De beschikbare formele en informele handhavingsinstrumenten en de factoren die meewegen bij de keuze voor een instrument zijn uitgewerkt in het handhavingsbeleid van de AFM en DNB.[8] De AFM heeft zoals gezegd oog voor de invoeringsopgave waar de sector met deze implementatiewet en onderliggende regelgeving mee te maken heeft en de korte invoeringstermijn die daarvoor zal gelden. In de AFM Agenda 2027 die in januari 2027 wordt gepubliceerd zal de AFM hier aandacht aan besteden.

Balans tussen privacybescherming en bescherming tegen overkredietering
Ik heb in het wetgevingsoverleg ook toegezegd in gesprek te gaan met de AFM over de manieren van verificatie, waarbij privacy en dataminimalisatie het uitgangspunt zijn, zoals 'zero-knowledge proof'-verificatie.

De Wft verplicht kredietaanbieders voorafgaand aan de verstrekking van elk krediet een kredietwaardigheidsbeoordeling uit te voeren. Een aanbieder verwerkt daardoor persoonsgegevens. Dit brengt risico's met zich mee ten aanzien van de privacybescherming van de consument. In het wetsvoorstel is daarom gezocht naar een juiste balans tussen bescherming van privacy enerzijds, en bescherming tegen overkredietering anderzijds.

Met de AFM heb ik (nogmaals) over deze balans gesproken, waarbij zij haar begrip voor de insteek van het wetsvoorstel heeft uitgesproken. In het wetsvoorstel is beoogd proportionaliteit en risicogerichtheid in te bouwen bij de uitvraag van gegevens. Hierbij kunnen aanbieders in sommige gevallen volstaan met een beperkte uitvraag of er zelfs voor kiezen helemaal geen persoonsgegevens bij de consument op te vragen. Zo is in het implementatiebesluit opgenomen, zoals aangeboden aan de Raad van State, dat voor kredieten tot €100 aanbieders kunnen volstaan met een check van het Centraal curatele- en bewindregister (CCBR) en het BKR, zonder uitvraag van gegevens bij de consument. Daarnaast voorziet het wetsvoorstel door het toevoegen van proportionaliteit in de mogelijkheid dat kredietaanbieders in laagrisicogevallen volstaan met een kredietwaardigheidsbeoordeling op basis van *interne*, reeds bij de kredietaanbieder beschikbare gegevens. De verwachtingen bij deze proportionele kredietwaardigheidsbeoordeling zijn door de AFM gepubliceerd op haar website[9] en zijn door de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN) verder uitgewerkt. Stel dat bestaande klanten in het verleden veelal tijdig en volledig hebben afgelost, en de aanbieder kan aan de hand van verschillende risico-indicatoren een

[8] Het handhavingsbeleid van de AFM en DNB, Stcrt. 2020, 56540.
[9] Autoriteit Financiële Markten (AFM), de webpagina 'CCD II: Doorlopende verplichtingen', www.afm.nl/nl-nl/sector/kredietaanbieders/ccdii--doorlopende-verplichtingen.

goede inschatting maken van het risico van het klantprofiel in combinatie met het gevraagde krediet, dan kan een kredietaanbieder op basis van deze informatie beslissen een nieuw krediet te verstrekken of een limiet te verhogen. De aanbieder is dan niet verplicht (nieuwe) informatie bij de consument uit te vragen. Dit zorgt voor dataminimalisatie met voldoende behoud van bescherming tegen overkreditering.

Naast de kredietwaardigheidsbeoordeling, raakt ook de verplichte leeftijdsverificatie aan de persoonsgegevens van de consument. Het kabinet zet zich in voor een gemeenschappelijk Europees kader voor leeftijdsverificatie dat voldoet aan hoge eisen op het gebied van privacy, gegevensbescherming, cyberveiligheid en interoperabiliteit. Het kabinet kiest nadrukkelijk voor een sectorale en risicogebaseerde aanpak.[10] Kredietaanbieders moeten de leeftijd van consumenten verifiëren aan de hand van een betrouwbare bron. De implementatiewet schrijft geen verificatiemethode voor. Het beginsel van dataminimalisatie uit de AVG is ook hier van toepassing. Wel valt leeftijdsverificatie binnen een bredere verplichting tot controle van persoonsgegevens in het kader van cliëntenonderzoek. Zowel onder de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en straks de anti-witwasverordening zal van een cliënt de volledige geboortedatum moeten worden opgevraagd.[11]

Bescherming van jongvolwassenen
Ik heb tevens toegezegd om met de AFM in gesprek te gaan over de vraag hoe om te gaan met de doelgroep jongvolwassenen en de specifieke risico's voor die groep. In lijn met de motie Ceder heb ik met de AFM gesproken over de monitoring van het gebruik van 'koop nu, betaal later'-kredieten door jongvolwassen tussen 18 en 21 jaar.[12] In haar BNPL-rapportages heeft de AFM bijzondere aandacht besteed aan jongvolwassenen van 18 tot en met 24 jaar.[13] De AFM blijft ook aandacht besteden aan deze groep. Tevens zal de bescherming van deze groep worden meegenomen in de evaluatie over drie jaar, zoals hierna aangestipt.

Daarnaast wordt, met name ter bescherming van jongvolwassenen, leeftijd als risicofactor meegenomen in de betreffende leennormen. Hiermee kan leeftijd worden meegewogen in de (proportionele) kredietwaardigheidsbeoordeling. Hiermee wordt invulling gegeven aan de motie van het lid Bushoff.[14] Voorwaarde is wel dat leeftijd enkel als *objectieve* risicofactor mag worden meegenomen indien kan worden aangetoond dat er een aantoonbaar verband is tussen een jongere leeftijd en een groter risico op overkreditering. Leeftijd mag bovendien niet de enige grond voor afwijzing zijn.

Evaluatie

[10] Voor de beleidslijn van het kabinet op technische mogelijkheden voor en eisen aan leeftijdsverificatie zie het BNC-fiche Aanbeveling gemeenschappelijk kader leeftijdsverificatie EU. Kamerstuk 22.112, nr. 4439.
[11] Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering.
[12] Kamerstuk 2026/2027, 36924, nr. 12.
[13] Autoriteit Financiële Markten (AFM), *Aanpak nodig om gebruik van buy now pay later door minderjarigen te stoppen – Marktbeeld en experiment BNPL*, 2024, www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2024/april/bnpl-marktbeeld-experiment en Autoriteit Financiële Markten (AFM), *Marktupdate Buy Now, Pay Later (BNPL) 2025*, juli 2025, www.afm.nl/nl-nl/sector/actueel/2025/juli/pb-marktupdate-BNPL-2025.
[14] Kamerstuk 2026/2027, 36924, nr. 21.

Ik heb tot slot toegezegd om met de AFM te spreken over de beste manier om deze wet te evalueren. Dit heb ik gedaan. De evaluatie van de wet zal ik drie jaar na inwerkingtreding uitvoeren. Dan is voldoende bekend over de uitwerking in de praktijk. Ook sluit dit goed aan bij de evaluatie van de Europese Commissie over eveneens drie jaar. In de tussenliggende periode blijf ik, samen met de AFM, de markt monitoren.

In het wetgevingsoverleg met uw Kamer werden een aantal onderwerpen genoemd die zullen worden betrokken in de evaluatie. Dit zijn de mogelijkheden voor ontwijking van de wet door marktpartijen, een eventueel waterbedeffect waarbij consumenten gebruik maken van andere of nieuwe vormen van uitgesteld betalen die niet gereguleerd zijn, de gevolgen voor het normale handelsverkeer als blijkt dat gangbare vormen van facturatie achteraf toch onterecht onder het toepassingsbereik van de implementatiewet zijn komen te vallen en de eventuele toepassing van het handhavingsinstrument van productinterventie door de AFM.

Een ander onderwerp binnen de evaluatie zal zijn de mate waarin consumenten de nieuw gereguleerde kredietvormen – creditcards, roodstand en 'koop nu, betaal later'-krediet – (blijven) gebruiken en de mate waarin de regels voor bescherming van deze consumenten effectief zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar de gegevensuitwisseling in het kader van de kredietwaardigheidsbeoordeling en de gevolgen voor de privacy van de consument. Ook wordt onderzocht of stapeling onder de registratiegrens van BKR vaak voorkomt. Verder wordt gekeken naar het aantal achterstanden bij betalingen en het aantal keer dat vorderingen worden overgedragen aan incassobureaus. Bij de evaluatie wordt ook onderzocht of raadpleging van het CCBR vaak tot afwijzing van een krediet heeft geleid en dus een effectief onderdeel is van de kredietwaardigheidsbeoordeling. Verder zal de evaluatie zich toespitsen op het gebruik van kredietvormen door jongvolwassenen, de bescherming daarbij en eventuele risico's die daarbij spelen.

Tot slot zal ik na inwerkingtreding van de implementatiewet contact opnemen met de Europese Commissie om te bezien of enkele onderwerpen voor de Europese evaluatie van de richtlijn aangedragen kunnen worden, zodat er na beide evaluaties een goed beeld is van de uitwerking van de regels in de praktijk. Hierbij denk ik onder meer aan betere bescherming van jongeren en jongvolwassenen. De resultaten van de wetsevaluatie en de kabinetsreactie daarop verwacht in 2030 met uw Kamer te kunnen delen. Indien mogelijk neem ik de evaluatie van de Europese Commissie mee in die kabinetsreactie.

Samenwerkingsprotocol incassodienstverlening
Tijdens het wetgevingsoverleg heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid toegezegd de Kamer te informeren over het samenwerkingsprotocol van de verschillende toezichthouders zodat de samenhang en differentiatie van taken met elkaar gedeeld kunnen worden. Ik kan mededelen dat het samenwerkingsprotocol tussen Dienst Justis, de Inspectie Justitie en Veiligheid, het Bureau Financieel Toezicht, de deken, de Autoriteit Consument en Markt en de AFM is gepubliceerd in de Staatscourant.[15] Op basis van dit samenwerkingsprotocol kunnen de toezichthouders gevraagd en ongevraagd informatie met elkaar uitwisselen ten behoeve van hun toezichtstaken. Ook is er minimaal één keer per jaar een gesprek over de lopende samenwerking.

[15] Stcrt. 2023, 4000.

Afsluitend
De implementatiewet beoogt de consument te beschermen bij het aangaan van krediet. Vanaf het moment van inwerkingtreding gaan strenge regels gelden voor het aanbieden en bemiddelen in krediet. Inwerkingtreding zal naar verwachting begin 2027 zijn. Ik blijf mij inzetten voor een zo spoedig mogelijke publicatie van de implementatiewet, het implementatiebesluit en het inwerkingtredingsbesluit in het Staatsblad en de implementatieregeling in de Staatscourant.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

E. Heinen